

Ræning av lomvigareggum 1986

Bergur Olsen, Fiskirannsóknarstovan 1987

Lomvigin hefur verið friðaður síðani 1980 ímóti allari veiðu í tíðarskeiðinum 1. apríl til 15. august, tí stovnurin hefur verið í stöðugari minking síðani seinast í 1950 árunum. Undan friðingini varð tó bert rænt í Sandoyinni og í Sumba, og veiðan var o.u. 2000 egg til samans á hvørjum ári.

Tá veiðilógin varð endurskoðað á vári 1986, var áhugi fyrri at geva loyvi at ræna aftur, tí harmast varð um, at hesin gamli siður skuldi detta burtur. Í frágreiðing til Landsstýrið var tí gjørt vart við, at um ræning varð loyvd, máttu summi øki verða undantikin, og nágreiniligt eftirlit verða hildið við veiðuni, so hagtöluni kundu nýtast til metingar av núverandi stöðu og komandi broytingum.

16. apríl varð lýst, at loyvt var at ræna lomvigaregg eftir nærri kunngerð frá Landsstýrinum. Dorete Bloch, Arne Nørrevang og eg vórðu biðin um at gera eitt álít um við hvørjum treytum, loyvi kundi gevast. Í hesum áliti varð mælt til, at ræningin fór fram so

tíðliga sum gjørligt, so lomvigin kundi verpa aftur. Víst varð á, at ein lomvigi skotin eftir galdandi lóg, kann samanberast við at ræna 10 til 15 lomvigaregg. Norðanfjørðs er stovnurin so litil og spjaddur, at hann als ikki tolar ræning, meðan hildið varð, at í bjørgunum í Sandoyinni, Skúvoyinni, St. Dimun og Suðuroynni kundi ein avmarkað ræning loyvast.

Víst varð eisini á, at tað er umráðandi, at kanningar av lomvigastovninum halda fram, og at samstarv tí eigur at vera ímillum tey, sum kanna lomviga, og tey sum ræna. Skotið varð tí upp, at teir, sum ætlaðu at skipa fyrri ræning, skuldu søkja um loyvi áðrenn 20. mai og greiða frá, hvar teir ætlaðu at fara v.m., og at talið av rændum eggum skuldi latast Landsstýrinum beinanvegin.

16. mai varð kunngjørt, at Náttúrugripasavnið kundi veita loyvi at ræna lomvigaregg í bjørgunum í Sandoyinni, Skúvoyinni, St. Dimun og Suðuroynni til og við 8. júní á hvørjum ári. Treytirnar, fyrri at loyvi kann veitast, eru:

- 1) at umsókn verður send Náttúrugripasavninum innan 20. mai á hvørjum ári,
- 2) at upplýst verður, hvørji fara til ræning, nær og hvar,
- 3) at Náttúrugripasavnið metir, at ræningin ikki skaðar stovnin munandi,
- 4) at ræningin ikki forðar visundaligum kanningum, og
- 5) at fráboðað verður Náttúrugripasavninum, tá ræningin er at enda og talið av rændum eggum.

Úrslit

Bert í Sandoyinni og Skúvoyinni varð søkt um loyvi at ræna, og allar umsóknirnar vórðu játtadar. Kannað varð ikki eftir, um umsóknararnir høvdu fuglaveiðarættin í bjørgunum, men bert um ræningin kundi loypa ólag í lomvigatellingarnar, ið fara fram.

Bert ein manning boðaði Náttúrugripasavninum frá, tá ræningin var at enda og greiddi frá, hvussu stór veiðan ar. Eg havi tosað við veiðumenninar og fingið øll úrslitini, men um umsóknarar frammyrir fingi eitt utfyllingarblað at havt

við, hevði fráboðanin helst verið hildin betur, og úrslitini verðið meira álítandi (sí hjálgaða uppskot).

Ræningin byrjaði ikki fyrr enn 5. júní, og av tí at lomvigin varp tíðliga, vóru eggini ógvuliga vánalig. Tilsamans luttóku o.u. 50 fólk, og veiðan var o.u. 2350 egg. Veiðan varð býtt líka til allar luttakararnar í hvørjari bjargferð, og úrtøkan var frá 25 til 95 egg í part.

Liraberg á Sandi varð rænt 5. júní. Rættin at ræna eiga teir fyra garðarnir í Trøðum. Bergið verður rænt frá eggini, og teir plaga at ræna í felag, triggir mans frá hvørjum garði og harafturat biðja teir tveir síðingarmenn.

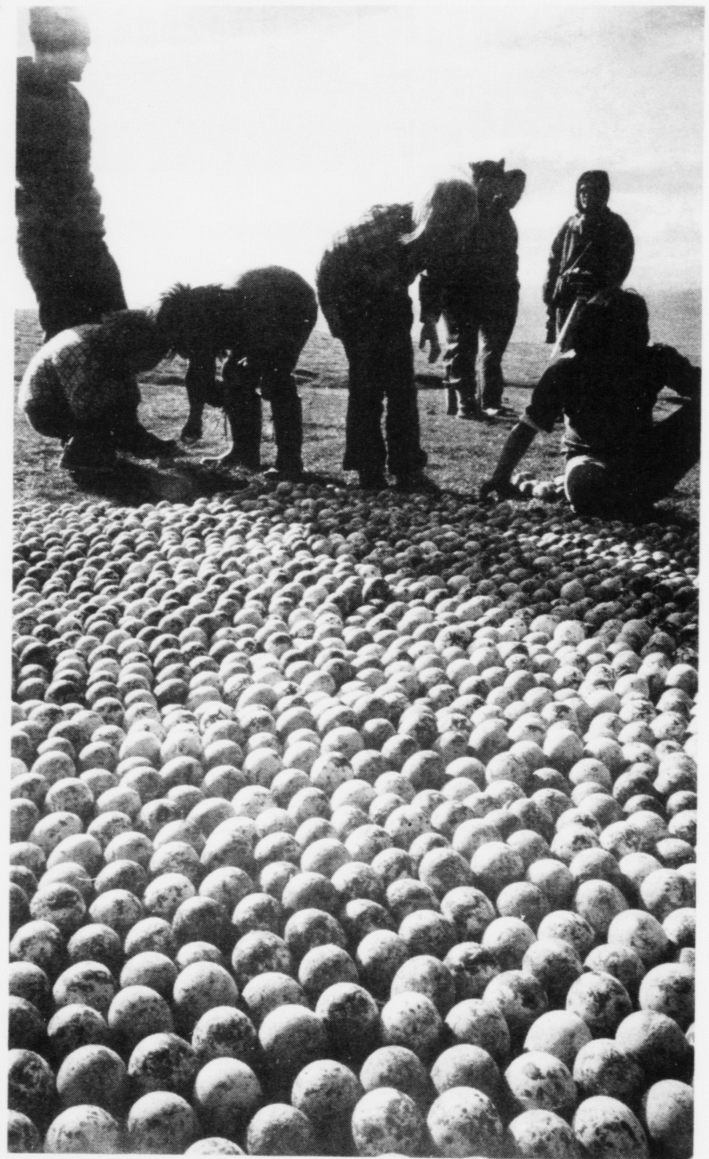
Fyri Uttastovu luttók Petur Hentze bóndi, Finn Hentze og Eyðun Vidarø. Fyri Beitið luttóku Michael Joensen bóndi, Kristian Davidsen og John Nicolaisen. Fyri Skemmuna luttóku Jóhannes Clementsen, Eyðvarður Petersen og Niels J. Hentze og fyri Miðstovu vóru Tóru Johannesen, Sigurd Danielson og Arnbjørn Simonson. Sum síðingarmenn vórðu biðnir Jógvan Clementsen og Thomas Petersen, men Ásbjørn Petersen, Eyðun Vidarø og Tóru Johannesen gjørdur eisini nøkur sig.

Teir rændu í 8-10 sigum, og øll vóru vánalig, men tey norðastu vóru nógv verri enn tey sunnaru í mun til tað, sum plagdi at fáast fyrr. Samlaða veiðan var o.u. 360 egg. Tað mesta, ið er fingið her, er o.u. 2200, men vanlig á talið undir 2000. Givist varð við ræning fyrst í 1970 árunum, tá veiðan var komin niður á o.u. 1000 egg.

Oknadalsdrangur,

Kirkjan og Lonin á Sandi vórðu rænd 6. júní. Kirkjan hoyrir upp í Hornsgarð, meðan Oknadalsdrangur og Lonin hoyra upp í fleiri jarðir á Sandi. Hesi pláss verða øll rænd frá báti.

Uppi í berginum vóru Herbjørn Simonson, Bjarki Hendriksen og Amaliel Jensen, meðan

Ragnar Ørvarodd lá á bátinum.

Oknadalsdrangi rændu teir 140 egg. Í 1950 árunum rændu teir upp í 1000 egg, men tá vóru teir meira víða um enn seinnu árin. Næstseinast teir rændu, í 1974, fingi teir o.u. 150 egg í tí partinum, sum bleiv rændur í fjør.

Í Kirkjuni rændu teir 120 egg. Tað er óvist, hvussu nógv teir plagdu at fáa her, men næstseinast teir rændu, í 1978 ella 1979, fingi teir o.u. 140 egg.

Sunnanfyri á Lonini rændu teir 120 - 130 egg, men tá var eitt eyga eftir við o.u. 10 - 15 eggum. Tað mesta, ið er fingið her, er o.u. 300 egg. Fyrst í 1970 árunum lá talið um 160. Næstseinast teir rændu, í

1979, fingi teir o.u. 130 - 140 egg.

Steinsdrangur á Sandi varð rændur 6. júní. Hann hoyrir upp í fleiri jarðir á Sandi.

Uppi í dranginum vóru Jógvan Clementsen, Thomas Petersen, Ásbjørn Petersen og Thummas Løkja. Á bátinum vóru Eyðvarður Petersen og Niels J. Hentze.

Veiðan var 482 egg. Teir rændu innsiðuna og helvtina av útsiðuni. Seinast allar Steinsdrangur varð rændur var í 1953, og tá fingi teir um 2000 egg, 1000 á innsiðuni og 1000 á útsiðuni. Tað økið, sum bleiv rænt í ár, hevði í 1950 árunum givið o.u. 1500 egg. Fyrst í 1970 árunum rændu teir bert innsiðuna, og veiðan lá um

700 - 800 egg (8. júní 1977, 650 egg), men næstseinast, í 1979, rændu teir saman øki sum í fjør og harafturat eitt sindur frá toppinum, og tá var veiðan bert 450 egg.

Dalurin og Langibakkinn á Skúvoyinni vórðu rændir 7. júní. Rænt verður frá eggini, og tað er vanligt, at øll í bygdini, og tey sum hava samband við bygdina, kunnu luttaka. Í fjør luttóku gott 25 fólk.

Síðingarmenninir vóru Thummas Frank Joensen, Herman Mikkelsen, Pól Mikkelsen og Ólavur Skipagøta. Teir nýtt tvær linur, og undirsitingarmenninir vóru Óla J. Hentze og Janus Jensen

Fvrr

Nú